

Sisäministeriö

Rajavartiolaitoksen esikunta

Puhelinvaihte +358 295 420 000

rajavartiolaitos@raja.fi

PL 3 / PO Box 3 – Vilhonvuorenkatu 6

KÄSITTEISTÖ JA LYHENTEET

I. YLEISTÄ

Tässä osiossa on yhteen koottuna Momeva-materiaalissa esiintyviä käsitteitä ja termejä. Käsitteen perässä on lyhyt kuvaus tai selostus sen tarkoituksesta.

Momeva tarkoittaa, ”Monialaisiin merionnettomuuksiin varautumisen yhteistoimintasuunnitelmaa”.

Monialaonnettomuudella tarkoitetaan onnettomuutta tai vaaratilannetta, jossa vaara uhkaa ihmishengen ohella ympäristöä, alusta, sen lastia tai muuta omaisuutta. Monialaisuudella viitataan myös useiden eri viranomaisten osallistumista merionnettomuuden pelastustoimintaan.

Yhteistoiminnalla tarkoitetaan tekemisen muotoa, joka muodostuu yhteensovittamisesta sekä resurssien jakamisesta yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Yhteensovittaminen muodostuu tiedon vaihtamisesta yhteiseksi hyväksi ja toimintojen muuttamisesta yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Yhteistoiminta on luonteeltaan virallista ja sitoutunutta.

Suunnitelmalla tarkoitetaan niitä ennalta sovitteja toimenpiteitä onnettomuuksien vaikutusten ennalta torjumiseksi sekä onnetto-

muuksien ja niistä aiheutuvien seurausten rajaamiseksi ja hallitsemiseksi.

2. TERMISTÖ JA KÄSITTEET

ACO (Aircraft co-ordinator) on henkilö, jonka tehtävänä on meripelastusjohtajan alaisuudessa johtaa ja sovittaa yhteen etsintä- ja pelastustoiminnan lentotoimintaa onnettomuusalueella; Vaaratilanteella tarkoitetaan yleiskäsitteenä tilannetta, jossa ihminen on tai saattaa olla vaarassa merellä. Vaaratilanteet jaetaan epävarmuus, hälytys- ja hätätilanteisiin.

AIS (Automatic Identification System), on laivojen tunnistamiseen ja sijainnin määrittämiseen käytettävä järjestelmä.

Avustustilanteella tarkoitetaan tilannetta, joka ei ole vaaratilanne, mutta jossa merellä tai saaren rannassa oleva ihminen tarvitsee ulkopuolista apua, jonka antajaksi ei ole määritelty muussa ohjeistuksessa vastuutahoa.

COSPAS-SARSAT -järjestelmällä tarkoitetaan kansainvälistä etsintä- ja pelastustelliittijärjestelmää, jonka avulla välitetään satelliitin kautta merenkulun, ilmailun tai

henkilökohtaisten hätälähettimien hätävies-
tejä.

DVI (Disaster Victim Identification) DVI-toi-
minta kuuluu Keskusrikospoliisille.

DP (Dynamic Position) on laivoissa käytet-
tävä järjestelmä, joka dynaamisesti pyrkii
pitämään alusta paikallaan.

DSC (Digital Selective Calling) MF ja
VHF-järjestelmissä käytettävä digitaalinen
selektiivikutsu.

EASA (European Aviation Safety Agency)
Euroopan lentoturvallisuusviraston on Eu-
roopan unionin virasto, jonka tehtävänä on
säädellä ja valvoa lentoturvallisuutta.

**ECDIS (Electronic Chart Display Informati-
on System)** on laivoissa käytettävä elektro-
ninen karttajärjestelmä.

**EMSA (The European Maritime Safety
Agency)**, on Euroopan merenkulun turvalli-
suusvirasto.

ENC (Electronic Navigational Chart) on
kansallisen merikarttalaitoksen julkaisema
virallinen vektorimuotoinen elektroninen
merikartta, joka noudattaa kansainvälistä
IHO S-57 -standardia ja jolle on järjestetty
päivityspalvelu. Sitä käytetään laivojen EC-
DIS-laitteissa täydentämään ja jopa korvaa-
maan paperista merikarttaa.

Ensihoitopalvelulla tarkoitetaan kokonai-
suutta, joka vastaa potilaan kiireellisestä
hoidosta ensisijaisesti terveydenhuollon
hoitolaitosten ulkopuolella ja tarvittaessa
potilaan kuljettamisesta tarkoituksenmukai-
simpaan terveydenhuollon yksikköön.

eSAR Meripelastusseuran verkkokoulutus-
alusta

Evakuointi tarkoittaa ihmisten ja omaisuu-
den siirtäminen turvaan vaara-alueelta tai
vaarallisesta kohteesta. Meripelastuksen
yhteydessä evakuoinnilla tarkoitetaan ko-
konaissuoritusta.

Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy, on
valtion omistama yritys, joka vastaa aluslii-

kennepalvelusta, josta käytetään kansain-
välistä nimeä VTS eli Vessel Traffic Service.
Suomessa alusliikennepalvelusta vastaavat
Fintrafficin meriliikenteenohjauksen kolme
VTS-keskusta.

Fintraffic Lennonvarmistus Oy, vastaa
Suomen ilmatilan käytön hallinnasta sekä
lentoreitti- ja lennonvarmistuspalveluista 22
lentoasemalla Suomessa.

Fixed wing, FW Kiinteäsiipinen lentokone
on ilmaa painavampi lentävä kone, kuten
lentokone, joka kykenee lentämään siipien
avulla, jotka tuottavat koneen eteenpäin
suuntautuvan nopeuden ja siipien muodon
aiheuttaman nousun.

FRB (Fast Rescue Boat) on kauppa-aluk-
sessa oleva nopean pelastusvene

**GMDSS (Global Maritime Distress and Sa-
fety System)** Maailmanlaajuinen merenku-
lun hätä- ja turvallisuusradiojärjestelmä käy-
tetään merenkulussa ja sisävesiliikenteessä
avun hälyttämiseen. Järjestelmä koostuu
radiopuhelimista, navigaatiokaukokirjoituk-
sesta, hätäpaikannusradiopojjista sekä et-
sintä- ja pelastustoisiotutkavastaajasta.

Hampurin sopimus Meripelastuslain
(1145/2001) mukainen Suomen meripelas-
tusjärjestelmä perustuu suurelta osin kan-
sainvälisiin sopimuksiin. Merkittävin näistä
on Hampurissa 1979 Kansainvälisen Me-
renkulkujärjestön (IMO) puitteissa tehty
vuoden 1979 kansainvälinen yleissopimus
etsintä- ja pelastuspalvelusta merellä (SopS
89/1986), jäljempänä Hampurin sopimus.

Hallintoyksikkö on Rajavartiolaitokseen
kuuluva meri- tai rajavartiosto, Vartiolento-
laivue tai Raja- ja merivartiokoulu.

HELCOM Itämeren merellisen ympäristön
suojelukomissio eli Helsingin komissio tai
HELCOM on Helsingin sopimuksen allekir-
joittajavaltioiden perustama hallitusten väli-
nen järjestö, jonka tehtävänä on Helsingin
sopimuksen velvoitteiden seuranta ja kehit-
täminen.

HEMS (Helicopter Emergency Medical

Services) suorittaa kiireellisiä lääkintälentot ja FinnHEMS:n tukikohdissa Vantaalla, Turussa ja Pirkkalassa. Helikopterit ja miehistö ovat ympäri vuorokauden välittömässä 3 minuutin lähtövalmiudessa. Miehistö toimii tiiminä ja koostuu lääkäristä, lentoavustajasta ja lentäjistä.

HNS (Hazardous and Noxious Substances) Vaaralliset ja haitalliset aineet käsittävät suuren joukon erilaisia kiinteitä ja nesteitä aineita.

Hälytystilanteella tarkoitetaan tilannetta, jossa voidaan olettaa ihmisen turvallisuuden vaarantuneen merellä tai kun epävarmuustilanteen johdosta suoritettut tiedustelut ovat olleet tuloksettomia.

Hätätilanteella tarkoitetaan tilannetta, jolloin on ilmeistä, että ihminen on vaarassa merellä ja välittömän avun tarpeessa. Hätätilanne on esimerkiksi silloin, kun aluksesta on vastaanotettu hätäviesti tai kun aluksesta on annettu muu kansainvälinen hätämerkki.

Hätäkeskuslaitos on Suomessa toimiva valtion virasto, jonka tehtävänä on ottaa vastaan ihmisten, omaisuuden ja ympäristön turvallisuuteen liittyviä hätäilmoituksia ja välittää ne edelleen auttavalle viranomaiselle.

IAMSAR Kansainvälinen ilmailu- ja merenkulun etsintä- ja pelastuskäsikirja on opas merenkulun ja ilmailun etsinnän ja pelastuksen organisointiin ja toimintaan.

ICAO (International Civil Aviation Organization) on kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö. Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö on Yhdistyneiden kansakuntien alainen erityisjärjestö.

IFR (Instrument Flight Rules) on lentoliikennettä laitteiden avulla, ilman lentäjän ikkunasta tekemiä suoria omakohtaisia näköhavaintoja.

IMO (International Maritime Organization), on kansainvälinen meren kulkujärjestö.

IMRF (International Maritime Rescue Federation) Kansainvälinen meripelastus yh-

distys.

Interpol (International Criminal Police Organization) eli Interpol on kansainvälinen rikospoliisijärjestö.

Ilmatieteen laitos on Suomen liikenne- ja viestintäministeriön alaisuudessa toimiva laitos, joka tuottaa sääpalveluita sekä toimii tutkimuslaitoksena.

IOPC -rahasto on kansainvälinen öljyvahinkojen korvausrahasto, joka korvaa öljyvahingoista aiheutuvia kustannuksia aiheuttajan vastuukorvaussumman jälkeen.

ITPOF (International Tanker Owners Pollution Federation Limited) Kansainvälinen säiliöalusten omistajien ympäristönsuojelujärjestö.

Johtokeskus on toiminnan johtamista varten perustettu toiminnallinen kokonaisuus, joka käsittää henkilöstön, tilan ja välineet Johtokeskus voi tarkoittaa suppeammin myös kiinteää, erikseen suunniteltua tilaa, josta toimintaa johdetaan.

KRP Keskusrikospoliisi on Suomen poliisin valtakunnallinen yksikkö, jonka tehtävänä on torjua kansainvälistä, järjestäytyntä, ammattimaista, taloudellista ja muuta vakavaa rikollisuutta, suorittaa tutkintaa sekä kehittää rikosten torjuntaa ja rikostutkimusmenetelmiä.

MAS (Maritime Assistance Service) Merenkulun avustuspalvelulla tarkoitetaan välityspalvelua, joka tukee meripelastustoimen varautumissuunnittelua ja ennakoivaa toimintaa merenkulun vaara- ja onnettomuustilanteita varten sekä tarjoaa aluksille kansallisen yhteyspisteen avustustarpeille ja ilmoituksille.

Meripelastuslohkon johtoryhmä on erikseen koottava organisaatio, jonka toimintaa johtaa merivartioston komentaja. Meripelastuslohkon johtoryhmän tehtävät ovat operatiivisia ja hallinnollisia.

Meripelastustoimen neuvottelukunta on pysyvä valtakunnallisen tason yhteistyöelin,

jonka päätehtävänä on toimia Rajavartiolaitoksen esikunnan apuna meripelastustoimen suunnittelussa, kehittämisessä ja seuraamisessa. Neuvottelukunta koostuu meripelastusviranomaisten lisäksi alan vapaaehtoisista yhdistyksistä ja muista yhteisöistä.

Meripelastustoimella tarkoitetaan tehtäväkokonaisuutta, johon kuuluu merellä vaarassa olevien ihmisten etsiminen ja pelastaminen, heille annettava ensivaste sekä vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitaminen. Lisäksi meripelastukseen katsotaan kuuluvan puhelinvälitteisten lääkäripalveluiden tuottaminen aluksille, merenkulun avustuspalvelu, eräiden hätämärkinantovälineiden käyttö sekä merialueella tapahtuvasta ensihoitopalvelu.

Meripelastuskouluttaja Raja- ja merivartiokoulun merivartiostoihin tai Vartiolentolai-
vueseeseen kouluttama meripelastuskoulu-
tukseen erikoistunut henkilö.

Meripelastusviranomaisia ovat Rajavarti-
olaitoksen ohella Hätäkeskuslaitos, Ilma-
tieteen laitos, pelastuslaissa (468/2003)
tarkoitettu alueen pelastustoimi, Liikenteen
turvallisuusvirasto, Liikennevirasto, poliisi,
puolustusvoimat, sosiaali- ja terveystoimi,
tullilaitos ja ympäristöviranomaiset. Ahvenanmaalla myös maakuntahalli-
tuksen alaiset vastaavat viranomaiset ovat
meripelastusviranomaisia.

MF (Medium Frequency) merenkulussa
käytettävä radiolähetysten taajuusalue.

MIRG –toiminta tarkoittaa meripelastustoi-
men tehtävissä käytettävien MIRG-ryhmien
toimintaa. Toiminta johdetaan valtakunnal-
listen toimintamallien mukaisesti.

**MIRG –ryhmällä (Maritime Incident Res-
ponse Group)** tarkoitetaan valtakunnalli-
sesti käytettävää pelastustoimen erikois-
joukkoa, joka on koulutettu ja varustettu
toimimaan meripelastustoimen erityistilan-
teissa (esim. laivapaloissa) myös pelastus-
laitoksen maantieteellisen toimialueen
ulkopuolella erityisesti meripelastusheliko-

ptereiden tukemana. Kaikki ryhmän jäse-
net ovat saaneet perehdytyksen merellisen
toiminnan erityispiirteisiin. MIRG tukikohdat
ovat Helsingissä ja Turussa. MIRG ryhmän
kokoontulo, varustus ja toimintamallit ovat
valtakunnallisesti yhtenevät. MIRG ryhmien
käytön painopiste on laivaluokan onnetto-
muuksissa. Toiminnan perusteet ja johto-
suhteet määräytyvät meripelastuslain mu-
kaisesti.

Monialaonnettomuudella tarkoitetaan on-
nettomuutta tai vaaratilannetta, jossa vaa-
ra uhkaa ihmishengen ohella ympäristöä,
alusta, sen lastia tai muuta omaisuutta.

**MRCC (Maritime rescue co-ordination
centre)** Meripelastuskeskuksella tarkoi-
tetaan erikseen määrättyä merivartioston
johtokeskusta, joka on Suomen meripelas-
tustoimen vastuualueen valtakunnallinen
johtokeskus ja Suomen meripelastustoi-
men kansainvälinen yhteyspiste sekä joka
huolehtii johtamis- ja viestitysvalmiuden
jatkuva ylläpitämisestä ja etsintä- ja pe-
lastustoiminnan johtamisesta meripelastus-
lohkonsa alueella.

MRSC (Maritime rescue sub-centre) Me-
ripelastuslohkokeskuksella tarkoitetaan
erikseen määrättyä merivartioston johto- tai
muuta keskusta, joka itsenäisesti tai meri-
pelastuskeskukselle alistettuna huolehtii
johtamis- ja viestitysvalmiuden jatkuvasta
ylläpitämisestä sekä etsintä- ja pelastustoi-
minnan johtamisesta meripelastuslohkon-
sa alueella tai muulla erikseen määrättyllä
alueella. Meripelastuksen johtokeskuksella
tarkoitetaan meripelastuskeskusta ja meri-
pelastuslohkokeskusta.

OILART on malli laaja-alaisten öljyntorjunta-
toimien johtamiseksi.

Onnettomuustutkintakeskus tutkii Suo-
messa tapahtuvat suuronnettomuudet sekä
vakavat ilma- ja vesiliikenne- ja raideliikenne-
onnettomuudet. OTKES kuuluu oikeus-
ministeriöön.

Onnettomuusalueen päällikkö Aluksen
päällikkö vastaa aluksesta, siinä olevista

henkilöistä ja lastista. Hän vastaa aina myös pelastustoimista ja evakuoinnista aluksellaan.

OSC (On-scene co-ordinator) Onnettomuuspaikan johtaja on henkilö, jonka tehtävänä on meripelastusjohtajan alaisuudessa johtaa ja sovittaa yhteen etsintä- ja pelastustoimintaa onnettomuusalueella.

Pelastusjoukkue on pelastustoimen ryhmittymä, jossa on joukkueenjohtaja ja vähintään kaksi, mutta enintään viisi pelastusryhmää. Pelastusjoukkuetta johtaa yleensä pelastuslaitoksen päivystävä palomestari. Pelastusjoukkue kykenee yleensä hoitamaan päivittäisiä kerrostalon huoneistotulipaloja, pientalopalo ja keskisuuri liikenneonnettomuus.

Pelastustoimialue on yhden alueellisen pelastuslaitoksen toimialue

P3X:lla tarkoitetaan päivystävää palomestaria, jonka tehtävänä on operatiivisissa tilanteissa johtaa toimintaan osallistuvaa pelastusmuodostelmaa (pelastusjoukkuetta).

Pelastusryhmällä tarkoitetaan pelastustoimen ryhmää, joista kaikki henkilöt eivät välttämättä ole saaneet perehdytystä merellisen toiminnan erityispiirteisiin. Pelastusryhmää voidaan käyttää meripelastustoimen tehtävässä onnettomuustilanteissa aluksella tapahtuvaan pelastustoimintaan yhdessä tai ilman MIRG yksikön tukea. Toiminnan perusteet ja johtosuhteet määräytyvät meripelastuslain mukaisesti.

Poliisihallitus (ruots. Polisstyrelsen) on sisäministeriön hallinnonalan keskusvirasto, jonka tehtävänä on suunnitella, johtaa, kehittää ja valvoa poliisitoimintaa Suomessa.

Puolustusvoimat (ruots. Försvarmakten) on Suomen asevoimat, jonka tärkein tehtävä on Suomen sotilaallinen puolustaminen. Tämän lisäksi puolustusvoimien tehtävänä on tukea muita viranomaisia pelastustoiminnassa ja järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisessä sekä osallistua kansainväliseen kriisinhallintaan.

RCC (Rescue co-ordination centre) vastaa tarkoitusta MRCC, joka on meripelastuksen johtokeskus.

ROV (Remotely Operated Underwater Vehicle) kauko-ohjattu vedenalainen kulkuväline

RSC (Rescue sub centre) vastaa tarkoitusta MRSC, joka on meripelastuslohkokeskus.

RMVK on Rajavartiolaitoksen Raja- ja merivartiokoulu

Salvage-yhtiöllä tarkoitetaan kaupallista meripelastukseen tai ympäristön vahingon torjuntaan erikoistunutta yritystä.

SAR (search and rescue) SAR on yleinen kansainvälinen pelastustoiminnan lyhenne.

SC (Search and rescue Co-ordinator) Meripelastustoimen johtaja on meripelastuslohkoston meripelastustoimen järjestelyistä vastaava merivartioston komentaja.

Sisäministeriön pelastusosasto johtaa, ohjaa ja valvoo pelastustointia ja sen palvelujen saatavuutta ja tasoa, huolehtii pelastustoimen valtakunnallisista järjestelyistä sekä yhteen sovittaa eri ministeriöiden ja toimialojen toimintaa pelastustoimessa ja sen kehittämisessä. Lisäksi pelastusosasto päättää pelastustoiminnan avunannosta ulkomaille.

SMC (Search and rescue mission co-ordinator) Meripelastusjohtaja on meripelastuksen johtokeskuksessa toimiva tehtävään erityisesti koulutettu rajavartiomies, jonka tehtävänä on johtaa etsintä- ja pelastustoimintaa.

SMPS (Suomen Meripelastusseura ry) ruots. Finlands Sjöräddningssällskap rf) on vapaaehtoisten meri- ja järvipelastusyhdistysten keskusjärjestö Suomessa. SMPS:ään kuuluu kaikkiaan 59 jäsenyhdistystä, joista 29 sijaitsee ympäri Suomen rannikkoa ja 30 sisävesillä

SOLAS (Safety of Life at Sea) Kansainvälinen yleissopimus ihmishengen turvallisuudesta merellä on kansainvälinen meriturval-

lisuutta käsittelevä sopimus. Se takaa, että kaikki sopimuksen allekirjoittajamaissa rekisteröidyt laivat läpäisevät tietyt minimiturvallisuusmääräykset, jotka koskevat niin rakennetta, välineistöä kuin laivan toimintaa.

SOP (Standard Operation Procedures) standardoidut toimintamenetelmät.

SPR (Suomen Punainen Risti) (ruots. Finlands Röda Kors) on Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansainvälisen liikkeen Suomessa toimiva kansallinen yhdistys.

SRR (Search and rescue region) Meripelastustoimen vastuualueella tarkoitetaan merialuetta, joka käsittää Suomen aluevedet, niillä olevan saariston sekä aluevesiin välittömästi liittyvän kansainvälisen merialueen osan, josta on naapurivaltioiden kanssa erikseen sovittu.

SRS (Search and rescue sub-region) Meripelastuslohko on meripelastustoimen vastuualueen osa-alue, joka yleensä käsittää asianomaisen merivartioston valvonta-alueen ja muun sen läheisyydessä olevan osan meripelastustoimen vastuualueesta sen mukaan kuin asiasta on tarkemmin sovittu tai määrätty sekä jolla asianomainen merivartiosto vastaa meripelastustoimesta. Meripelastuskeskuksella

SRU (Search and Rescue Unit) Meripelastusyksikkö, joka suorittaa etsintä ja/ tai pelastustehtäviä SMC:n tai OSC:n linjausten mukaisesti. SRU on yksikkö, jossa on meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtävän hoitamista varten koulutettu miehistö ja joka on tehtävien hoitamiseen varustettu. (vrt. meripelastuslaki 2§, kohta 2). SRU:ita käytetään pääsääntöisesti niiden omalla toiminta-alueella. Niiden toimintamallit ja menetelmät tulee olla sovitettavissa valtakunnallisiin toimintamalleihin. Toiminnan perusteet ja johtosuhteet määräytyvät meripelastuslain mukaisesti.

Suomen sosiaali- ja terveysministeriö on sosiaali- ja terveyspolitiikan suunnittelusta, ohjauksesta ja toimeenpanosta vastaava ministeriö.

STCW Kansainvälinen yleissopimus merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevista vaatimuksista vuonna 1978 vahvistaa merenkulkualusten ja suurten jahtien päälliköiden, upseerien ja vahtihenkilöstön vähimmäisvaatimukset.

SYKE (Suomen ympäristökeskus) on ympäristöalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, joka huolehtii myös eräistä valtakunnallisista viranomaistehtävistä. SYKEä ohjaa kaksi ministeriötä: ympäristöministeriö ja vesivara-asioissa maa- ja metsätalousministeriö.

Tilannekuva on koottu kuvaus vallitsevista olosuhteista, käsillä olevan tilanteen syntyneistä tapahtumista, tilannetta koskevista taustatiedoista ja tilanteen kehittymistä koskevista arvioista sekä eri toimijoiden toimintavalmiuksista Tilannekuvaa tarvitaan päätöksenteon tueksi. Tilannekuva voidaan käsittää myös suppeammin tarkoittamaan vain esimerkiksi karttaa ja suullista tai kirjallista tietoa esillä olevasta tilanteesta.

TMAS (Telemedical assistance service) Puhelinvälitteisellä lääkäripalvelulla tarkoitetaan satelliitin ja matkapuhelinverkon välityksellä merellä oleville aluksille annettavia kiireellisiä lääkintäpalveluja erikoislääkäripalvelut mukaan lukien;

Traficom on palveleva liikenteen ja viestinnän lupa-, rekisteri- ja valvontaviranomainen. Liikenne- ja viestintävirasto on Suomen valtion virasto, joka aloitti toimintansa 1. tammikuuta 2019. Se muodostettiin yhdistämällä Liikenteen turvallisuusvirasto, Viestintävirasto ja osa Liikennevirastosta.

TRIAGE tarkoittaa hoidon tarpeen ja kiireellisuuden arviointia. Triage-sana tulee ranskankielen sanasta "trier", joka tarkoittaa "valita". Triagen tavoitteena on saada päivystys toimimaan mahdollisimman tehokkaasti ja turvallisesti ohjaamalla potilaat saamaan oikeaa hoitoa sopivaan hoitopaikkaan.

Turvallisuusradioviestinnällä tarkoitetaan radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi. Kansainvälisen radio-ohjesään-

nön mukaan meriradioliikenteessä tämä viestintä hoidetaan ensisijassa hätä-, pikatai varoitusliikenteen.

TOJE on pelastustoimen käyttämä lyhenne toimintojen johtoelimestä.

TUJE on pelastustoimen käyttämä lyhenne tukitoimintojen johtoelimestä.

Valtion merelliset yhtiöt ovat Arctia Oy, Finpilot Oy ja Suomen lauttaliikenne Oy.

VAPEPA on vapaaehtoinen pelastuspalvelu, joka on suomalainen vapaaehtoistyöhön perustuva 53 järjestön yhteenliittymä. Verkoston koulutetut hälytysryhmät tukevat viranomaisia muun muassa kadonneiden etsimisessä sekä ensihuollossa eli pelastustoiminnan jälkeisessä auttamisessa.

VDR (Voyage Data Recorder) on matkatalennin, on laivan ”mustalaatikko” joka tallentaa erilaisia laivan navigointitietoja.

VFR (Visual Flight Rules) mukaisesti joukko määräyksiä, joita lentäjien on noudatettava, kun ilma-alusta käytetään visuaalisesti.

VHF (Very High Frequency) merenkulussa käytettävä radiojärjestelmä.

Virka-apu on lainsäädäntöön perustuva, jonkin viranomaisen voimavarojen tilapäinen käyttö toisen viranomaisen toiminnan tukemiseksi. Virka-apu perustuu eri toimialojen lainsäädännössä määrättyyn oikeuteen saada apua toiselta viranomaiselta.

VIRVE Viranomaisradioverkko Suomessa käytettävä Tetra (Terrestrial Trunked Radio) -standardiin perustuva viranomaisten käytössä oleva salattu tiedonsiirtoverkko

VTT Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on Suomen suurin soveltavaa tutkimusta tekevä tutkimuskeskittymä ja tutkimus- ja teknologiayhtiö. VTT tuottaa teknologia- ja tutkimuspalveluja niin kotimaisille kuin kansainvälisillekin yrityksille ja julkiselle sektorille.

Väylävirasto on Suomen valtion virasto, joka toimii liikenne- ja viestintäministeriön

hallinnonalalla. Väyläviraston tehtävänä on vastata Suomen tie- ja rataverkosta sekä vesiväylistä. Virasto perustettiin vuoden 2010 alussa, ja vuoden 2018 loppuun saakka sen nimi oli Liikennevirasto.

Yhteistoiminta on yhteisen tekemisen muoto, joka muodostuu yhteensovittamisesta sekä resurssien jakamisesta yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Yhteensovittaminen muodostuu tiedon vaihtamisesta yhteiseksi hyväksi ja toimintojen muuttamisesta yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Yhteistoiminta on luonteeltaan virallista ja sitoutunutta.

YK Yhdistyneet kansakunnat on maailmanlaajuinen hallitusten välinen yhteistyöjärjestö. YK perustettiin toisen maailmansodan jälkeen 24. lokakuuta 1945 San Franciscossa Kansainliiton korvaajaksi edistämään kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta, oikeudenmukaisuutta sekä ihmisoikeuksia.

YJT Yleinen järjestys ja turvallisuus.

ÅSRS (Ålands Sjöräddningsskällskap r.f.) on Ahvenanmaan maakunnan vapaaehtoisten meripelastusseura.